

BILTEN UKPS

broj? januar – maj 2019.

Ako nema pravde za narod, neka ne bude ni mira za vlast
(Emilijano Zapata)

Од **1.1.** пљушти ордење ко низ грделичку осулину камење. Орден Аце Невског Аци Туземном, **7.1**, на Божић (zaliven, valjda, *Lagavulin* singl maltom). Премиљерки **9.1** орден за обећан извоз вишка верности прекодринском делу туђе државности. **ЏЏЏ** Високи East-Guest **17.1**, у БГД-у пре снегова, поштедео 60 000 Паданика крчења сметова и сендвич-поклича „*Пртина за Путина*“. Веле-Гост избегао дуго путиновање у ноћ и за видела се са *Спасиба за дружбу* опростио од снисходљивог поноса обавезних добровољаца. **ЏЏЏ** У Makedoniji **12.2.** dan uzleta prema NORD (EU) strani sveta. **ЏЏЏ** Dan државности **15.2**, neizbledivo сећање на dvosedmični Ustav iz **1835.** **ЏЏЏ** Dan žrtava, **22.2**, kad na Balkanu neki likuju dok drugi kukaју. **ЏЏЏ** Ма(не)дам Наца Тица (*Nathalie Loiseau*) donela **25.02.** blagovest: Padanija, na žalost njinu, čami do daljnjeg u evrokarantinu. Tada gošćen i evrokonsiljer Mekan Lister. **ЏЏЏ** Na dan protesta *Car go* (Цар го) taksista, **2.3**, Zadarska na brzaka postala Ћоше Ћосићевог Ћорсокака, da Kosančić Ivan ne bi, kuku bruke, stolovao u Zadarliji. **ЏЏЏ** Ženindan, **8. mart**, povod za novi start: *da cveće namenjeno njima ne skonča na njnim, za muževe okrivljenim grobovima.* **ЏЏЏ** Varoš čije je ključе knjazu vratio Riza-paša više nije naša. Ekipa Beograda bez obala (žicarоши, šibicari, tapkaroši i ine štetočine) zarad tričave žičare. **13.3.** posekla **155** stabala. **ЏЏЏ** У Вишеграду. **10.3.** четничке тројке и њине језа-милопојке. **ЏЏЏ** Dživdžani, prgošni mališani, na svoj Dan **20.3**, džabe džakaју da su ugroženi. **ЏЏЏ** Двоседмични очај-течај Министра од бране **22.3.** окончан докторатом *ТАКО ГОВОРАШЕ ЗА РАТ МУСТРА – о доктрини војне заветрине.* **ЏЏЏ** Kako na njen Dan **08.4.** poštovati Rome, kad vrat kršiš bližnjem svome? **ЏЏЏ** Гвожђе се једе док је вруће, а бурек кује док је млак. Борачки дрчне бадаваџије у чемерној Борчи јуначно (**50:1**) журишале **27.4.** на пекару. **ЏЏЏ** Bio i Praznik (pa)Rada. Proleterski uranci pod kišom i s nulom u banci. **ЏЏЏ.** Dan očuvanja biodiverziteta, **22.5**, kad se na Balkanu zatire različitost – mnogo, brate, smeta.

(PO)RAZNE VESTI

Укини таксу – Промени праксу. Расте камата балканског ината. Једнопатриотски *Тим за КиМ* предано претвара Косовски Мит у Косовски Мат, dok botovi šire botulizam, zarazu konzumiranja prezidentovih konzervi.

ooo

Naplaćivaće, kažu, za fejkovane njuzove zastrašujuću *lažerinu*. Teže laži od te nema!

ooo

(D)vojni moral na visini: kad jedan AV naredi „Pali!“, други AV kofu smeća na susede svali. Efikasan dvojac – grom inicijali.

ooo

Zimu u maju sladoledžije neizbežno izgutaju.

Ž. K-P.

Održan Prolećni salon UKPS

Dvanaestog aprila ove godine u prostorijama našeg Udruženja održan je prvi ovogodišnji Salon UKPS: **Književna Evropa – šta je to?**

Razgovarali smo o tome postoji li neka Evropa koja struji i žubori dole negde, ispod magistralnih komercijalnih tokova izdavačke industrije, ili tokova dirigovanih odnosom snaga između moćnih i ne toliko moćnih evropskih nacionalnih književnosti?

Očigledno postoji, ali možda mi to ne bismo znali da nema već dugogodišnjeg angažmana izdavačke kuće „Heliks“, koja srpskoj čitalačkoj javnosti predstavlja dela zanimljivih evropskih autora, uvažavajući svu šarolikost nacionalnih posebnosti, raznolikost načinâ života i delikatne specifičnosti koje obeležavaju tradiciju i svakodnevicu u Rumuniji, Portugaliji, Irskoj, Francuskoj, Austriji, Španiji, Češkoj...

U aktuelnom „Heliksovom“ projektu, *Spajanje: književna potraga za zajedničkim evropskim iskustvom*, objavljeno je devet savremenih dela evropske literature napisanih na devet različitih jezika. Ovaj poduhvat realizovan je u sklopu programa „Kreativna Evropa“, čiji je cilj jačanje starih i stvaranje novih veza između različitih segmenata evropskog kulturnog miljea, s posebnim naglaskom na književnost slabije promovisanih nacionalnih kultura.

Uz razgovor o kretanjima u savremenoj evropskoj književnosti, naročito onoj koja klija i cveta u senci, ovom prilikom predstavljene su romani „Žega“ Hesusu Karaska, „Prosečna vrednost sreće“ Davida Mašada, „Poslednji čuvar ostrva Elis“ Gael Žos i „Srce na kapiji“ Donala Rajana.

U razgovoru su učestvovali: **Katarina Ješić**, urednica u izdavačkoj kući „Heliks“, **Vesna Stamenković** i **Vladimir D. Janković**, prevodioci.

Dodeljena nagrada „Jovan Maksimović“ za 2017. i 2018. godinu

U prostorijama Udruženja književnih prevodilaca Srbije u četvrtak, 18. aprila u 18 časova svečano je uručena Nagrada „Jovan Maksimović“, koja se dodeljuje svake druge godine za najbolji prevod ruske književne proze.

Žiri za nagradu „Dr Jovan Maksimović“, koja se dodeljuje na svake dve godine – za najbolji književni prevod sa ruskog jezika, radio je u sastavu: **Mirjana Grbić, Dejan Mihailović i Sonja Bojić** (predsednik).

Pre nego što su pročitali i obrazložili svoju odluku, članovi žirija zahvalili su se porodici što održava ovu dragocenu tradiciju i na najlepší način čuva uspomenu na doajena srpskog prevodilaštva i svog dragog dedu i pradedu.

Udruženje je uputilo poziv izdavačima, od kojih se odazvalasamo nekolicina. Žiri se, međutim, nije ograničio samo na knjige koje su stigle u naše Udruženje, već je nastojao (nadamo se i uspeo) da uključi sve relevantne prevode sa ruskog jezika objavljene tokom poslednje dve godine.

Članovi žirija napomenuli su da su primetili dve veoma pozitivne tendencije, koje ukazuju na to da je izbor dobitnika nagrade i u ranijim godinama bio ispravan:

- Klasična ruska književnost (Ljermontov, Gogolj, Dostojevski, Tolstoj) - kroz ponovljena izdanja prevoda Milovana i Stanke Glišić, Miloša Moskovljevića, Jovana Maksimovića itd. - živi i aktuelna je možda i više nego što je bila u veku iza nas,
- dobitnici nagrade „Dr Jovan Maksimović“ (pomenuću samo neke koji su za protekle dve godine bili najvredniji: Neda Nikolić Bobić, Natalija Nenezić, Ljubinka Milinčić, Radmila Mečanin, Miodrag Sibinović, Zorislav Paunković...) sa žarom prevode, upoznaju srpske čitaoce s novim autorima, podsećaju na one već poznate i drage...

Žiri je održao više redovnih i pisanih sednica i razmotrio gotovo trideset naslova. U središtu pažnje bili su prevodi kolega koji do sada nisu dobili ovu nagradu i (poštujući želju porodice) prvenstveno prevodi prozних dela. Tako smo u najuži izbor za nagradu izdvojili četiri knjige: roman „**Deca Volge**“ **Guzelj Jahine** u prevodu **Nade Petković**, roman „**Ushićenje Ilje Zdanjeviča**“ u prevodu **Milana Vičića** i žanrovski mešovitu knjigu (sećanja, eseji, intervjui, novela) „**Dom i ostrvo ili Instrument jezika**“ **Jevgenija Vodolazkina** u prevodu **Jugoslavke Miljković Katić**.

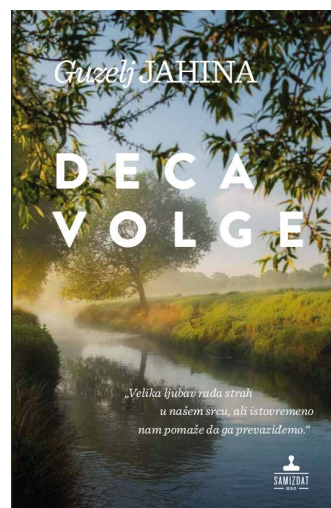
Žiri je odlučio da nagradu „Dr Jovan Maksimović“ za najbolji prevod za 2017. i 2018. godinu dodeli **Nadi Petković** za prevod romana „**Deca Volge**“ spisateljice **Guzelj Jahine** („Samizdat B92“, 2018).

Obrazloženje žirija za dodelu nagrade „Dr Jovan Maksimović“ za 2017. i 2018.

Pravi je izazov opredeliti se za prevod jednog zahtevnog i istovremeno prestižnog romana kakav je odmah po objavljivanju postao roman „Deca Volge“ Guzelj Jahine, već proslavljene savremene ruske spisateljice tatarskog porekla. I izbor dela, procena njegovog značaja za našu publiku i njegove recepcije u svetu, deo je, pored ostalog, prevodiočevog poziva. Roman o tragičnoj sudbini velike ruske kolonije Nemaca, koje je carica Katarina II sredinom XVIII veka pozvala da nasele plodne obale Volge, jedno je od malobrojnih književnih dela koje tematizuje fizički opstanak ove velike manjine u Sovjetskom Savezu. Tragična priča o godinama najsurovijeg Staljinovog terora tridesetih godina prošlog veka, kako ih glavni junak zove – godinama razorenih kuća, bezumlja, bekstva, gladi i laži, pretvara se u trijumf ljubavi i oslobađanja od straha, trijumf života nad senkama smrti, pogromima, represijom i besmisлом koji su se nekoliko decenija nadvijali nad stanovnike sovjetske imperije. Dajući sliku života povolških Nemaca u tom vremenu – iz ugla seoskog učitelja Jakoba Baha, koji na svom zabačenom imanju na Volgi kao da sa strane, iz prikrajka, posmatra zahuktali valjak istorije – Jahina je bacila svetlo na još jednu neslavnu epizodu sumorne sovjetske epohe. Liksički bogato i raznorodno tkivo romana, sa opisima prirode i teških uslova života (u duhu „poema“ ruske romaneskne tradicije), sa protkivenim folklornim nasleđem povolških Nemaca i političkim žargonom i realijama epohe, preneto je na srpski jezik i preoblikovano u konvencije drugog kulturnog obrasca u toj meri da delo doživljavamo kao sopstveno i univerzalno nasleđe.

Prevod Nade Petković odlikuje se uz to besprekornom pismošću (što ni dan-danas nije naodmet naglašavati), prirodnim, elegantnim i jednostavnim leksičkim i sintaksičkim rešenjima svojstvenim srpskom književnom izrazu i jezičkoj frazi, kako u proznim pasajima tako i u upravnom govoru, uspelim i uspešno transponovanim frazeologizmima i nadasve pitkim stilom što verno prati stil često veoma razuđenih i dugih rečenica originala. Opisi preobražaja i svih sezonskih hirova moćne ruske reke, slike poklane domaće stoke, topljenja spomenika Katarine Velike ili borbe Jakoba Baha za život svoje novorođene kćeri u godinama najstrašnije gladi spadaju u antologijske stranice ne samo savremene ruske proze, nego i savremenih srpskih prevoda sa ruskog jezika u tradiciji svojih najboljih uzora.

Odluka da nagrada „Dr Jovan Maksimović“, za književni prevod proznog dela sa ruskog na srpski jezik, pripadne za 2017. i 2018. godinu prevodu Nade Petković, iako on stoji u ravni sa još nekoliko vrsnih prevoda u poslednje dve godine, prevagnula je jednoglasno koliko zbog pomenutih odlika samog prevoda, toliko i zbog značaja i težine dela koje je odabrano da se predstavi našoj publici, tim pre što je roman Deca Volge ujedno prva prevedena knjiga Nade Petković i što joj ovo priznanje može dati dodatni podstrek za dalji rad.

U Beogradu, 10. aprila 2019. godine,
Sonja Bojić, s.r.
Mirjana Grbić, s.r.
Dejan Mihailović, s.r.

Održana godišnja skupština CEATL

U Noriču (Velika Britanija) početkom maja održana je ovogodišnja skupština organizacije CEATL, koja okuplja predstavnike književnopravodilačkih udruženja iz čitave Evrope. Četrdeset delegata iz dvadeset šest zemalja Evrope sastalo se da podnese izveštaj o radu pojedinačnih radnih grupa u protekloj godini, uobličiti nove, još funkcionalnije radne grupe i postavi nove radne ciljeve. Delegati koji zastupaju pravodilačka udruženja svojih zemalja preko cele godine u okviru radnih grupa aktivno se bave radom na poboljšanju statusa književnih pravodilaca, njihove vidljivosti i uslova za rad, kao i obuke i mobilnosti. Od ove godine, posle višegodišnje pauze, UKPS je ponovo punopravni član CEATL. Delegat Udruženja književnih pravodilaca Srbije u ovoj organizaciji **Vesna Stamenković**, pridružila se radnoj grupi koja se bavi mobilnošću i obrazovanjem književnih pravodilaca.

Dodeljena nagrada „Branko Jelić“ za 2019. godinu

Nagrada „Branko Jelić“, koju dodeljuju Francuski institut u Beogradu i Udruženje književnih prevodilaca Srbije za najbolje prevedeno delo sa francuskog na srpski jezik, a objavljeno u Republici Srbiji i ove 2019. godine dodeljena je u tri kategorije: „**Fikcija**“, za prevod romana, drame, poezije, „**Otkrića**“ za prevode knjiga za mlade, stripove, grafičke romane, monografije, biografije i autobiografije, i „**Ideje**“, za eseje i dela koja nisu iz oblasti fikcije a koja doprinose boljem razumevanju savremenog sveta i napredovanju u oblasti društvenih nauka.

Nagrada nosi ime našeg znamenitog prevodioca, koji je iza sebe ostavio celu biblioteku prevoda Siorana, Garodija, Sartra, Levi-Strosa, Brodela, Jankeleviča, biblioteku prevedenih najtežih tekstova iz oblasti antropologije, filozofije, teorije književnosti, istorije, ali i lepe književnosti.

Žiri, koji je ove godine radio u sastavu: **Svetlana Stojanović**, prevodilac, **Aleksandra Tadić**, prevodilac i **Miloš Konstantinović**, prevodilac (predsednik žirija) jednoglasno je doneo sledeće odluke:

U kategoriji „Fikcija“, dobitnik nagrade „Branko Jelić“ je **Ivana Velimirac**, za prevod romana „**Nadleštvo za bašte i ribnjake**“ Didje Dekoana, u izdanju „Geopoetike“.

U kategoriji „Otkrića“ dobitnik nagrade je **Melita Logo Milutinović**, za prevode stripa „**Asteriks**“ Gosinija i Uderza, epizoda „Asteriksov i Obeliksov rođendan, „Asteriks među Piktima“ i „Cezarov papirus“, u izdanju „Čarobne knjige“.

U kategoriji „Ideje“ dobitnik nagrade je **Vladimir Pavlović**, za prevod dela „**Ekonomске i društvene posledice rata u Srbiji**“ Dragoljuba Jovanovića, u izdanju „Službenog glasnika“.

Žiri sa zadovoljstvom može zaključiti da je prevođenje dela sa francuskog jezika na srpski jezik u poslednjih godinu dana živo i dinamično, što jeste tradicija u Srbiji. Kvalitetni prevodi su brojni a dela koja se prevode raznovrsna po žanru.

Autori, izdavači i prevodioci zaslužni su za mesto francuske misli kod nas, kao i za činjenicu da naš čitalac može pratiti najnoviju francusku produkciju na najbolji način.